

NAŠ GRAD NA DRUGAČIJI NAČIN

Edukativni vodič za učenike predmetne nastave

Prođimo zajedno gradom, družimo se,
nešto naučimo.

Željko Čmelješević

Osnovna škola „Antun Mihanović“
Slavonski Brod

Upoznajmo grad

Nalazite se u gradu koji je prošao dugu i burnu povijest. Na ovim prostorima živi se gotovo 8000. godina. Slavonski Brod je kroz svoju povijest bio u nekoliko različitih država pod različitim nazivima i imenima.

Osvajali su ga Kelti, Rimljani, Turci, Habsburgovci.....

.....no Slavonski Brod i dalje brodi.

Mnogi od spomenika, građevina i ljudi svjedoče o povijesti ovog grada. Slavonski Brod je 7. grad po veličini u Hrvatskoj što znači da je veliki grad. Ne brinite, ovom šetnjom proći ćemo najstariji dio grada i upoznati se s njegovom burnom prošlošću.

Ugodna Vam i poučna šetnja

Dobar dan, jeste li spremni za šetnju?

Upišite vrijeme starta: _____.

**Pokraj svake točke u gradu pročitajte prvi dio teksta i zatim krenite u izvršavanje zadataka koji će vam omogućiti da utvrdite dio povijesnog razvoja Slavonskog Broda.
Pa krenimo u povijesnu avanturu.**

1. Nalazite se između željezničkog i autobusnog kolodvoru.

Kroz čitavu povijest Slavonski Brod je imao važno geostrateško značenje za sve države u kojima se nalazio. U doba Rimljana bio je na cesti koja je vodila od Siscije do Sirmijuma. U vrijeme Austro-Ugarske bio je najkraća i najbolja veza prema Bosni zbog laganog prijelaza rijeke Save. Razvojem željeznice u 19. stoljeću postaje još važnije prometno čvorište. Željeznica je nastala u Engleskoj u 19. stoljeću, a u Slavonski Brod, tada Brod na Savi željeznica dolazi 1889.

Zadatak:

Na slici je zgrada starog željezničkog kolodvora koja se nalazila na mjestu današnjeg željezničkog i autobusnog kolodvora. Okupite se svi ispred današnje zgrade kolodvora i zamolite slučajnog prolaznika da vas fotografira za zajedničku fotografiju. Primjećujete li razliku između starog kolodvora i novog kolodvora?

Krenite prema jugu, prema Savi i na prvom raskrižju skrenite desno do OŠ „Hugo Badalić“. Zaustavite se ispred spomenika „Uplakana djevojčica“.

2. Nalazite se ispred spomenika „Uplakana djevojčica“.

Tijekom Domovinskog rata u Hrvatskoj je poginulo 402 djece dok je u Slavonskom Brodu poginulo čak 28 djece. Nedjelja 3. svibnja 1992. godine bila je krvava nedjelja za Slavonski Brod. Grad je proživiljavao jedan od najtežih trenutaka u svojoj povijesti. U tim napadima toga dana poginulo je 16 osoba od toga šestero djece. Stojite ispred spomenika poginuloj djeci u Slavonskom Brodu tijekom Domovinskog rata.

Zadatak:

- a) Kakav izraz lica ima djevojčica? _____
- b) Sa spomenika pročitaj tko podiže spomenik i kada? _____
- c) Zapalite lampion i minutom šutnje odajte počast i sjećanje na djecu poginulu u Domovinskom ratu.
- d) Fotografirajte spomenik.

Upnite se kroz park „Klasije“ i idite ravno prema jugu prema tvrđavi Brod, uđite u tvrđavu i zaustavite se ispred mosta koji vodi u unutrašnjost tvrđave.

3. Nalazite se u Tvrđavi Brod.

Brodska tvrđava izgrađena je u 18. stoljeću i trebala je čuvati prijelaz preko rijeke Save pred Turcima. U tvrđavi se odvijao svakodnevni život vojnika, časnika i svih koji su bili važni za funkcioniranje tvrđave. Upravo zbog tvrđave dugo vremena se stambene građevine u gradu nisu smjele graditi od opeke nego su morale biti od drveta. U slučaju opasnosti, zapovijednik tvrđave naredio bi rušenje svih objekata u gradu kako kuće ne bi zaklanjale pogled s tvrđave u vrijeme opasnosti od Turaka. U središtu se nalazi kapela. Kada je prošla opasnost od Turaka i kada tvrđava više nije bila potrebna građani su koristili opeku iz tvrđave za gradnju svojih kuća u gradu. U 20. stoljeću tu je bila stacionirana vojska, a tvrđava je teško oštećena u Domovinskom ratu. Danas se ovdje nalazi Gradska poglavarstvo, Klasična gimnazija, Galerija Ružić, Glazbena škola, Muzej tambure.....U tvrđavi danas često budu organizirane

različite društvene i kulturne manifestacije. Potrebno je još puno novca i vremena da se tvrđava obnovi i zasja starim sajajem kao na ovim fotografijama.

Zadatak:

a) S plana tvrđave pronađi što se nalazilo na mjestu današnjeg Gradskog poglavarstva?

b) Kome je posvećena kapela u središtu tvrđave?

c) Na mostu napravite razrednu fotografiju i usporedite ju s izgledom tvrđave u 19. stoljeću.

Uputite se na izlaz iz tvrđave prema središtu grada na trg Ivane Brlić Mažuranić, zaustavite se ispred njezina spomenika.

4. Nalazite se na Trgu Ivane Brlić Mažuranić, najljepšem trgu u Hrvatskoj po mišljenju mnogih turističkih djelatnika. Brođani ga zovu Korzo. Ovo je mjesto sastajališta, ispijanja kava, prostor za šetnju Brođana. Trg nosi naziv po je slavnoj spisateljici za djecu Ivani Brlić Mažuranić koja je rođena u Ogulinu ali je najveći dio svojeg života provela u Brodu na Savi i tu napisala svoje najljepše priče. Sjeverno od njezina spomenika je fontana, a južno prema Savi s desne strane, zadnja kuća u nizu je kuća Brlićevih s balkonom odakle se pružao pogled na Korzo s kojeg je Ivana promatrala Brođane i zamišljala svoje likove: Hlapića, Potjeha.....

Zadatak:

- Netko neka ispriča jednu priču Ivane Brlić Mažuranić.
- Okupite se oko Ivane i fotografirajte se.
- Ako na trgu ima uličnih svirača, prikupite nešto sitno i ubacite novac u šešir.

Uputite se prema Savi i prošetajte se Šetalištem braće Radić kojeg Brođani zovu „Kej“. Kada ugledate Potjeha kako promatra Savu, zaustavite se.

5. Nalazite se na obali Save.

Sava je oduvijek bila dio života Brođana, zaštitnik grada Broda je Sv. Ivan Nepomuk. Zaštitnik je graditelja mostova i zaštitnik od poplava. Slavi se 16. svibnja kada je i Dan grada Slavonskog Broda. Kako je grad imao nebeskog zaštitnika koji je štitio od poplava, Brođani nisu imali velikih problema sa Savom. Najviši vodostaj je bio 2014. godine kada je Sava zaprijetila gradu, a voda je Potjehu došla do grla kao na ovoj fotografiji.

Zadatak:

- Okupite se oko Potjeha i fotografirajte se.
- Fotografirajte most i istraži kod kuće kada je izgrađen.

Uputite se do kraja „Keja“ i popnite se kod samostana. Zaustavite se ispred spomenika Dragutinu Tadijanoviću.

6. Nalazite se ispred spomenika Dragutinu Tadijanoviću.

Dragutin Tadijanović je pjesnik Slavonije, rođen je u Rastušju pokraj Slavonskog Broda. Tijekom svog školovanja boravio je u samostanu brodskih franjevaca. Tamo se nalazi spomen soba posvećena njemu.

Zadatak:

a) Prepiši godinu rođenja i smrti Dragutina Tadijanovića.

b) Koliko godina je živio?

c) Tko i kada mu je podigao spomenik?

d) Je li spomenik podignut za života ili nakon pjesnikove smrti?

e) Prepiši stih s njegovog spomenika.

S desne strane vam je franjevački samostan i crkva sv.Trojstva, vi se uputite lijevo prema Ulici Tome Skalice, zaustavite se na početku te ulice.

7. Nalazite se u Ulici Tome Skalice.

Tomo Skalica je bio moreplovac, istražitelj i putopisac koji je u 19. stoljeću bio prvi Hrvat koji je oplovio svijet. Nažalost nije propisno vodio dnevnik putovanja, a i zapisi koje je imao s putovanja izgorjeli su u požaru u kući koja se nalazila na mjestu današnjeg Muzeja Brodskog Posavlja, vama s desne strane. Zbog toga u knjigama nije priznat kao prvi Hrvat koji je oplovio svijet. To je priznato Ivi Visinu koji je četiri godine poslije Tome Skalice oplovio svijet.

Zadatak:

- a) fotografirajte Ulicu Tome Skalice

Sada se uputite lijevo na trg gdje se nalazi dječije igralište te se zaustavite ispred spomenika „Prekinuto djetinjstvo“.

8. Nalazite se ispred spomenika „Prekinuto djetinjstvo“.

Spomenik „Prekinuto djetinjstvo“ posvećen je svoj djeci Hrvatske koja su poginula u Domovinskom ratu. Predstavljen je kao slagalica „puzzle“. Na spomeniku jedna „puzla“ nedostaje, ona simbolizira djecu koja su svoje djetinjstvo prekinula u Domovinskom ratu. Ovaj spomenik se nalazi u Slavonskom Brodu, zato što je u Brodu tijekom Domovinskog rata poginulo najviše djece. Ukupno je u Hrvatskoj tijekom ratnih godina poginulo 402 djece.

Ovdje **nemate zadatak** nego se kratko poigrajte na dječjem igralištu.

Uputite se sjeverno na izlaz s trga i skrenite u prvu ulicu lijevo. To je Ulica Ante Starčevića, zaustavite se kod kućnog broja 3 .

9. Nalazite se u Ulici Ante Starčevića 3

Zadatak:

- a) Tko je rođen u kući na broju ?

- b) Tko je bila osoba rođena u ovoj kući?

- c) Kada i gdje je rođena, kada i gdje je umrla?

- d) Kako je prozvana ova poznata balerina?

Vratite se nazad prema istoku Ulicom Ante Starčevića i kod prvog skretanja, skrenite lijevo i odite ravno do Ulice Petra Krešimira IV. Do spomenika „Otac i sin“.

10. Nalazite se u Ulici Petra Krešimira IV.

Ovo je glavna gradska ulica, Brođani je zovu „Široka ulica“, ona je kroz povijest mijenjala svoj naziv. Ona je središte društvenog i poslovnog života Brođana, na njoj ćete često naići na užurbane šetače.

Okupite se oko spomenika „Otac i sin“ i napravite zajedničku fotografiju.

11. Zadnji zadatak

Okrenite se lijevo prema zapadu i ugledat ćete terasu slastičarnice. Počastite se sladoledom ili kolačima jer smo došli do kraja našeg puta.

Čestitam Vam na izvršenim zadacima. Završili ste s putovanjem.

Bravo.

Upišite vrijeme završetka.
